

50
година

ЦЕНТАР ЗА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ

CENTRE FOR FOREIGN LANGUAGES

FOREMDSCHPRACHENZENTRUM

CENTRE DE LANGUES ETRANGÈRES

50 ГОДИНИ ЦЕНТАР ЗА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ

ЦЕНТАР ЗА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ
CENTRE FOR FOREIGN LANGUAGES
FREMDSPRACHENZENTRUM
CENTRE DE LANGUES ETRANGERES

СКОПЈЕ – 2004 – SKOPJE

**Наша задача е надеждата да ја претвориме во реалност.
Центарот за странски јазици е местото каде што секој
што има желба да научи странски јазик ќе може да
ја постигне целта во пристапна и отворена атмосфера.**

Our mission is to transform hopes into reality.

*The Centre for Foreign Languages is a place where those seeking the
challenge of learning a foreign language can achieve their goals in a
pleasant and relaxed atmosphere.*

*Unser Motto ist es, Traeume Wirklichkeit werden zu lassen -
das Fremdsprachenzentrum, ein Ort an dem Sie sich der
Herausforderung einer Fremdsprache in angenehmer Athmosphaere
stellen koennen.*

*Transformer les espérances en réalité, telle est notre mission.
C'est au Centre de langues étrangères, dans une ambiance agréable, que
Vous, qui considérez la langue étrangère comme un défi, parviendrez à
d'excellents résultats.*

**Посвѣщено на сїѣе оние ѿтъ архиепископа
за нашеѧ успѣшино падесетїодишино посѣтоенїе**

50 ГОДИНИ ТРАДИЦИЈА

Азбука на наставата по
странски јазици во
Република Македонија

Aна почетокот беше само желбата и потребата на младата Народна Република Македонија да се отвори кон светот, да ги споделува придобивките и вредностите на другите, различни од неа.

Во далечната 1954 година Советот за просвета на Република Македонија, во рамките на економската и техничката помош на тогашната ФНР Југославија, го формира во Скопје **Курсот по английски јазик** кој во првата година на дејствување имаше 18 вработени и 80 возрасни слушатели. Наставата се одвиваше во зградата на улица Ленинградска

Пионерите

Професорите Милош Недељковиќ, Соња Колишевска, Robert Sheehan (американски инструктор, составувач на програмата на Курсот), Лили Чоланческа, Мариола Џунио и првиот директор на Курсот Милош Шуковиќ пред зградата на Ленинградска 93, во 1954 година

Првата генерација на Курсот по английски јазик (10 мај - 27 август 1954)

Поестувавање почетен интензивен курс во јазикот английски јазик во траење од четири месеци. Требаше активно да научиме 800 зборови. Се оценуваше односото поизнавање на јазикот и способноста за конференција. Наставата се одвиваше секој ден (севен за викендите) од 7 до 13 часот со професори и од 18 до 20 часот со техничар во фонолабораторија.

Проф.Др. Тодор Чунов, поранешен Декан на Правниот факултет, Ректор на Универзитетот и Претседател на Уставниот суд на Република Македонија.

93, на местото каде што денес се наоѓа Олимпискиот базен. Курсот имаше за цел да ги воведе слушателите во основните знаења на английскиот јазик и да ги подготви за понатамошно усовршување во странство. Беше строго специјализиран и бројно ограничен курс за дипломати и претставници во странство, а изборот на слушателите го правеше Советот за просвета. Првите

Во фонолабораторијата

Техничарот

Во 1957 го почетуваше Курсот по английски јазик.
Организацијата на работата на Курсот и квалитетот на ученето навештена беа на завидно ниво, модерно и ефективно на реалната работна. Опремата за тоа време беше најмодерна. Се учеше интензивно и поизолено број курсети ученето го завршуваа чешично. Тие беа со завршено француско образование, од државната администрација, од политичките етрунки, од Универзитетот, од претпријатијата за надворешна промета итн. Во тојата група беше професор Модор Чунов, бизнисменот Владислав Радев, политичарот Мицајков и др. Во сопствувачето на английскиот јазик можноц на полојнаа професоркиште Чоланческа и Колишевска. Центарот навештена традија да се горде со она што го поеташа во изминатите 50 години. *Му појелувам уште поизолени чешки во периодот што е пред нас.*

Насте Чаловски, амбасадор

Колективот на Центарот пред хангарт на ул.Божидар Ачија бб во општина Кисела Вода

професори што го водеа овој курс беа: Милош Недељковиќ, Соња Колишевска, Мариола Чунио и Лили Чоланческа.

Интересот за курсот во наредните години се зголеми и почнаа да го посетуваат не само слушатели што се подготвуваа да одат на специјализација во странство туку и голем број стручњаци, стопанственици и поединци кои, поради природата на своето работно место, имаа потреба од знаење на странски јазик.

Бидејки интересот за изучување на странски јазици беше сè поголем, во 1957 година започна да работи и Курсот по француски јазик.

Во наредните две години се создадоа услови за изучување на уште еден странски јазик и во 1959 година заживеа Курсот по германски јазик.

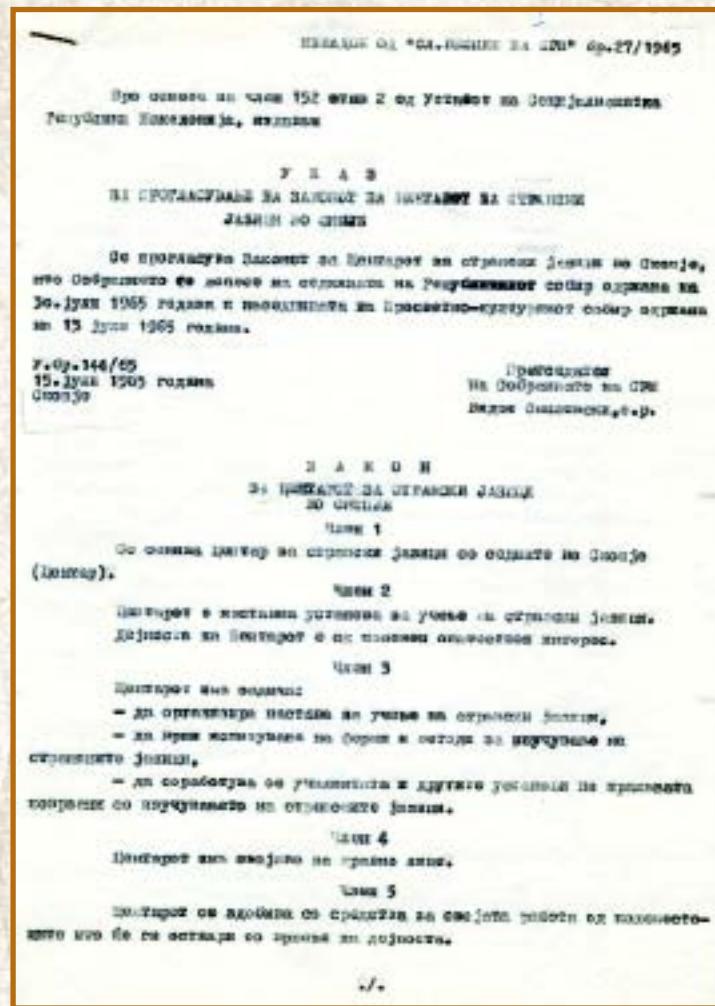
Годината на земјотресот во Скопје (1963) на Курсот по английски јазик му донесе промена на адресата, зашто зградата, во која дотогаш се одвиваше наставата, се сруши. Ново седиште станаа хангарите на

улица Божидар Ачија бб во општина Кисела Вода, простор што Курсот поанглиски јазик ќе го дели со Економското училиште во следните десет години.

Две години подоцна, на 18 јануари 1965 година, Советот на работната заедница на Курсот поанглиски јазик му предложи на Собранието на СР Македонија да донесе закон за основање Центар за странски јазици (во понатамошниот текст - Центар). Предлогот беше прифатен и законот беше објавен во Службен весник бр. 27/65. Со овој чин Центарот стана официјално призната образовна институција во Република Македонија.

Герданот од задачи на новата институција почна да се ниже:

- да организира настава за учење странски јазици во Скопје и во Републиката;
- да истражува современи форми и методи за изучување на странски јазици;
- да соработува со училишта и други установи од сферата на образоването по сите прашања сврзани со изучувањето на странски јазици;
- да подготвува специјализиран кадар за изведување настава по странски јазици;
- да оценува знаење на странски јазици и да издава потврди.

Указ за прогласување на Законот за Центарот за странски јазици во Скопје

Еве вака проширената дејност на Центарот за странски јазици бараше не само примена на најсовремени методи и средства за настава туку и зголемување на бројот на наставниците и водење грижа за нивно перманентно усовршување.

Живиот интерес на наставниците да применат сè што е ново во методологијата на апликативната лингвистика ги донесуваше во Центарот сите трендови од оваа област: граматичко-преводниот, директниот, аудио-визуелниот, структуралниот, функционалниот, комуникативниот и методите на забрзаното учење (сугестопедијата и невро-лингвистичкото програмирање - НЛП). Наставниците во Центарот биле секогаш свесни дека подучувањето е многу комплексна

... една од речитатите институции кои исклучително чешично работат со децени. Сизифовеки најгор е постреден да се одржи висок професионализам, десетрекорна работна етика и квалитет на целути на свештето ниво. Центарот токму тоа извонредно чешично то едноштитува, и тоа во континуитет, од основањето. Оваа високотрофесионална институција прави од нас првани на свештот и тоа приложува прваниште на свештот до македонскиот јазик и култура и другите јазици/култури во Република Македонија...

... и не долупотишаниште (некои од нас поранешни стапеници на Центарот) живееат и работат во Јујорк како научници, инженери, професори, доктори, членови, бизнисмени... И токму од оваа претпријатива гледаме колку Центарот деше неотходен во формирањето не само за нашето знаење на етрански јазици туку и во формирањето на еден професионален пристап кон работата, нешто што е за жал реткост во Македонија-

од група македонски интелектуалци од Јујорк, САД: Атанас Богдановски, Јулија Филиповска, Бранислав Манчевски, Катерина Манчевска, Милчо Манчевски, Елизабета Папучкоска, Илинка Папучкоска, Сузана Патанческа, Крсте Рочерски, "Македонија Денес" 07 март 2002г.

професија и дека психолошката атмосфера во училиницата е променлива и бара постојана будност и ангажираност од нивна страна. Затоа постојано настојуваат да воспостават срдечни и искрени односи на релација наставник-ученик и ученик-ученик. Тие секогаш ги учат своите ученици да ги прифаќаат различните, ги вклучуваат во активности во кои практично се користи јазикот, преку работа во група која добива точно утврдена задача, учјувајќи ги притоа дека мораат да ги почитуваат индивидуалните идеи и мислења што се јавуваат во текот на процесот на тимско работење. Нивна цел е да им помогнат на учениците да станат независни во понатамошното учење на јазикот, обучувајќи ги притоа успешно да ги користат јазичните

вештини и овозможувајќи им да ја покажат својата креативност.

За професионално усвојување Центарот ги испраќаше своите професори на едномесечни курсеви и на специјализации со едногодишен престој во реномирани образовни установи во светот. Тие учествуваа на лекторски конференции и лингвистички конгреси. За реализација на овие активности Центарот обезбедуваше сопствени средства и средства што ги добиваше со конкуирање за стипендии од Британскиот Совет и Британскиот Фонд, Владите на САД, Франција и Германија, Гете Институтот и од други извори. Подоцна Центарот сè почесто мораше самостојно да го финансира усвојувањето на својот

Стручен собир на лингвистички експерти во Центарот за странски јазици

Семинар во Охрид за постојано усвршување на професори

кадар во странство, а почна и самостојно да организира еднодневни и повеќедневни семинари и работилници во Охрид и во просториите на Центарот кои во еден период беа и седиште на SETREC (Ресурсен центар за наставниците по английски јазик од основните, средните и приватните училишта за странски јазици во Скопје). Центарот во моментов е седиште на ЕЛТАМ (Асоцијација на наставниците по английски јазик во Република Македонија) и е еден од соосновачите на MAQS (Македонска асоцијација за квалитет во наставата по странски јазици).

Sвончето што ја најавуваше потребата Центарот сè посериозно да се грижи за финансиско са-моодржување и опстанок почна да одсвонува сè посилно.

Iтака во 1966 година Центарот ги отвори првите експериментални детски групи по английски и француски јазик. Цела една млада генерација на возраст од 9 и 10 години почна да зборува странски јазик. Тоа се покажа како многу успешен потег, па така овие курсеви прераснаа во редовни, посетувани од ученици од основните и средните училишта од сите делови на градот. Веќе подолго време вакви курсеви се организираат и за германски јазик.

На 25-годишниот јубилеј (1979) детските групи ги посетуваа 1300 ученици.

Од 1973 година до денес Центарот работи во современи простории за настава по странски јазици прилагодени за мали групи. Неговата адреса е:

- Орце Николов 155а Скопје Р. Македонија. Зградата на Центарот за странски јазици претставува показател за ориентација во градот, а може да прими 500 слушатели во исто време.

Децата на Центарот

ЦСЈ, Орце Николов 155а, Скопје

Јасната визија за можностите и вербата во капацитетот на својот кадар со сопствени сили да ја развива и унапредува дејноста на Центарот доведоа до реализација на проектот за сопствена издавачка дејност што започна во првата половина на седумдесетите и продолжи во следната декада.

Kолегијалната тимска работа ги овозможи првите самостојни изданија на Центарот за странски јазици:

1974 Прирачник по английски јазик за напреден степен.

Компилација од текстови, придружени со граматички вежби, касета и прирачник за наставникот.

Автори: Злата Манговска, Лилјана Стевановиќ-Анческа

1982 Rainbow 1

1984 Rainbow 2

Учебници по английски јазик за деца за почетни степени, придружени со работни тетратки, касети и прирачници за наставникот.

Автори: Злата Манговска, Љиљана Калиниќ-Орdeva, Виолета Кузмановска, Анета Стојковиќ
Илустратор: Дарко Марковиќ / Дар-Мар

1985 Sparklight

Учебник по английски јазик за деца за трет степен, придружен со работна тетратка, касета и прирачник за наставници.

Автори: Ленче Чадловска, Соња Трајковска, Александра Борозанова

1985 Прирачник по македонски јазик

Учебник по македонски јазик за странци, придружен со работна тетратка, касета и прирачник за наставникот.

Автори: Марија Кусевска, Лилјана Митковска, Виолета Руси

1985 Angliski jazik (IV i V stepen)

Компилација на текстови со вежби и материјал за слушање.

Автори: Снежана Георгиевска, Петрија Трандафиловска, Костадинка Бошковска, Аница Поп Трајкова

1987 Discover

Учебник по английски јазик за деца за четврти степен, придружен со касета и прирачник за наставникот.

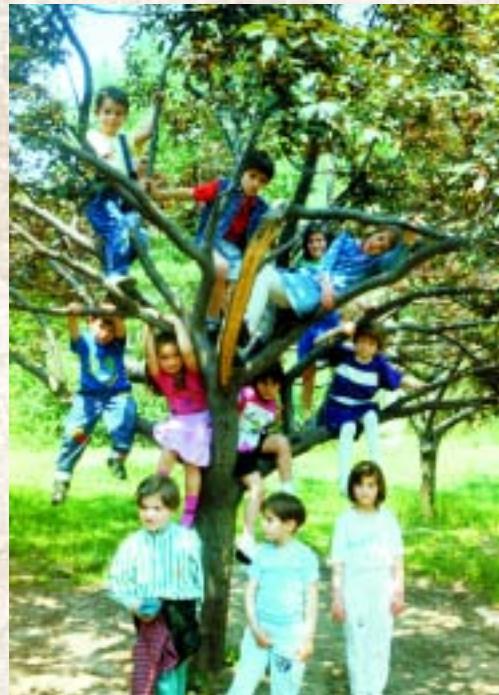
Автори: Снежана Шољаковска, Марија Кусевска, Мери Низамова и Софија Митрева

Илустратор: Ђарко Марковиќ / Дар-Мар

Листата од нови дејности во Центарот се збогатува со изведување на испити за потребите на Стопанска комора на Македонија (од 1987 година), а соработката со оваа институција продолжува со воведување на подготвителни курсеви (1988), и курсеви за деловен и специјализиран јазик.

Љубовта кон децата и желбата да им се доближи француската култура и јазик во 1989 година, со голема поддршка од Француската Амбасада, доведе до отворање на француска градинка за деца на возраст од 4 и 5 години. Престојот на децата во градинката беше збогатен со четиричасовно целосно комуницирање на француски јазик. По неколку години учење во Центарот овие дечиња имаа извонредна можност да заминат на летен престој во Франција со нивната професорка по француски јазик, Весна Карбевска.

Македонски за страници: тоа беше курсот што во Центарот донесе многу слушатели од редовите на многубројните странски студенти кои студираа на факултетите на Универзитетот „Св. Кирил и

Првите "француски ластовички"

"Дипломците" од француската градинка
(Курсот: Il était une petite Grenouille)

Методиј“ во седумдесетите и осумдесетите години од минатиот век. Овој курс го посетуваа слушатели од: Кина, Турција, Грција, Шпанија, Иран, Ирак, САД, Велика Британија, Франција. Овие слушатели добиваа желба да учат уште еден странски јазик од големата понуда на Центарот: англиски, германски, француски, руски, шпански, италијански, шведски, кинески..

Н ово во 1990 година беше воведувањето на подготвока и изведување на меѓународно признати испити.

Денес во Центарот постои подготвока за испити по англиски јазик: PET, FCE, CAE, CPE, TOEFL, IELTS за испити на Американскиот универзитет од Мичиген, и за испити по германски јазик (Гете Институт): ZD и ZMD.

Новина во 1990 година беше и воведувањето на почетни курсеви по аглиски јазик за деца на возраст од 7 и 8 години.

Нам, ќам!!! Нешто „вкусно“ за најмладите! Во 1992 година експериментално започна да работи Игроеката: Курс по английски јазик за деца од 5 и 6 години во организација и реализација на професорките Марија Кусевска и Весна Симоновска Зафировска. Со ова и најмладите добија можност низ игра да учат странски јазик.

Маските на Halloween (Денот на вештерките)

Одлично! Во 1994 година (на 40-годишниот јубилеј) бројот на пријавените кандидати за полагање на меѓународно признати испити изнесуваше вкупно 152, а процентот на кандидатите, кои го положиле испитот, беше 93%.

Професорите секогаш се радувале на успехите на своите колеги во Центарот и на оние кои си заминувале од него за да продолжат своја-

Сите сакаат да патуваат со Центарци (под Метеори, Грција, 1990)

... една од најстарите и најстарите образовни институции во Македонија... најважната институција од ваков вид имајќи ги преведи гадровеката и техничка екипираше, професионализмот и економската посветеност на брандотените...
...од јазичните лаборатории на Центарот излееле генерации и генерации на државни службеници, политичари, политички, економисти, филологи, гледни професори од најразлични дисциплини. Поголем број од филологите ги претставуваат преземени од Центарот, каде што претходно ја практикувале и усвојувале својата професија. Поголема од половина етуденти тој етрански јазици на Филологијата факултет усвоите знаења ги здобивале или усвојувале во Центарот поради да се запишат на етуди...

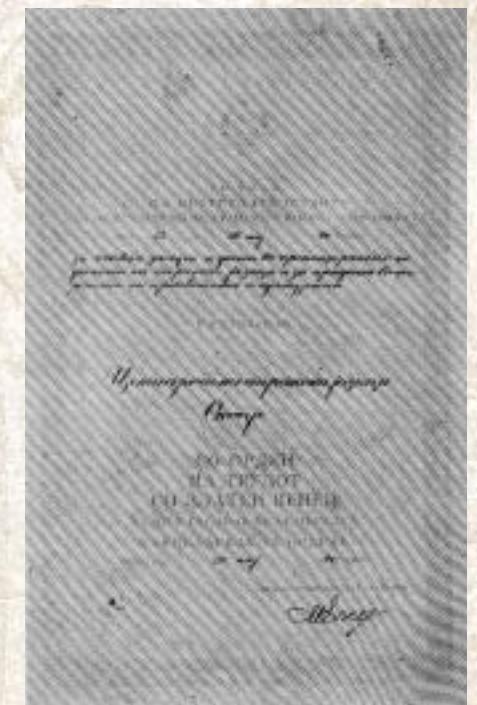
Шеесетина интелектуалци од Скопје, „Дневник“, 26 февруари 2002г.

та кариера на друго место во земјата или во странство. Голем број професори од Центарот ја продолжија својата педагошка работа како лектори, асистенти, магистри и доктори на науки на факултетите при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Тие никогаш не ја прекинаа врската со Центарот како негови соработници и консултанти. На повик од Центарот секогаш се одзвивале за соработка и странските лектори од катедрите за странски јазици при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ (Пеги и Грем Рид, Патриша Марш-Стефановска од Катедрата

за английски јазик, Жана Ангеловска од Катедрата за француски јазик, Петер Рау од Катедрата за германски јазик) и бројни советници за странски јазици: Елијан Анжалбер и Жан Батист двајцата аташее за француски јазик во Република Македонија, Томас Дикхаус и Владимир Каџави од Гете Институтот, Франц Вернер советник за професори по германски јазик и многу други.

Pрепубличкиот карактер на дејноста на Центарот стана видлив кога тој почна да учествува во организирањето на настава по странски јазици низ целата Република преку понуда на своите учебници и методи на работа. На свој терен Центарот им овозможуваше хоспитации на наставниците што требаше да ја изведуваат таа настава. Притоа Центарот соработуваше со Работничките универзитети и со бројни работни организации во Битола, Велес, Куманово, Кавадарци, Тетово, Охрид, Струга, Гевгелија, Кичево и други градови во Македонија.

Професорките од Центарот (Благородна Богеска-Анчевска и Елеонора Корженска) во деведесетите години на минатиот век учествуваа во адаптацијата на видео-курсот Big Muzzy за негово прикажување на Македонската Телевизија.

Медали (од монографијата 30 години ЦСЈ, жолта)
Општествени признанија

CENTAR ZA UČENJE STRANIH JEZIKA
ZAGREB - 1983.

PRIZNANJE

CENTAR ZA UČENJE STRANIH JEZIKA, ZAGREB

za изврсну suradnju

CENTAR ZA UČENJE STRANIH JEZIKA,
ZAGREB, PODNIKOVА 12.

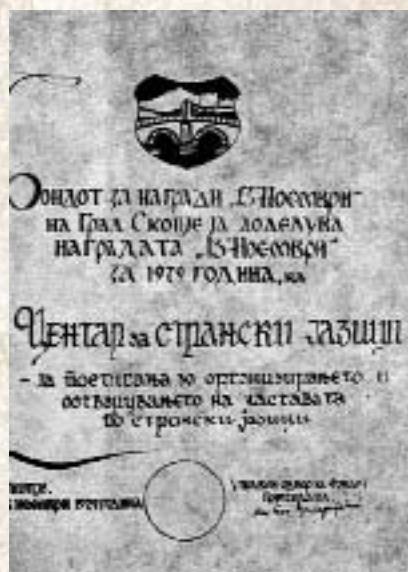

ФЕДЕРАТИВЕН УНИВЕРЗИТЕТ
“СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ” ВО СКОПЈЕ
ДОБРОДОШЛИ НА ОСНОВНИ ОСВОЈИВАЧИ

ПОВЕЛДА

ЦЕНТАР ЗА СТРАНСКИ
ЈЕЗИЦИ ~ СКОПЈЕ

СА БАКЛОВОМ ДОБРОДОШЛИВОМ ПРИДОБИВАЊЕМ РАБОВАТА
И КОМПЛЕКСНОСТЫ НА ОСНОВНИ ОСВОЈИВАЧИ

Во пошироки рамки многу интензивна и плодна соработка на планот на размена на искуства Центарот остваруваше со Центрите и Институтите за странски јазици од Белград, Загреб и Љубљана. Професорите на Центарот редовно присуствуваа и активно учествуваа на семинарите што ги организираа овие институции и на годишните лекторски конференции што се организираа во поранешна Југославија.

C обранието на град Скопје во 1979 година на Центарот за странски јазици му оддаде високо општествено признание, доделувајќи му ја наградата „13 Ноември“ за постигнати успеси од областа на образоването, а следната 1980 година, Центарот доби „Орден на трудот со златен венец“ со кој го одликува Претседателството на тогашна СФР Југославија за 25-годишната успешна работа.

Tрадицијата продолжува...

- со организирање на:
 - деветмесечни, четиремесечни и интензивни општи курсеви по сите јазици и за сите рамништа
 - специјализирани курсеви по деловен јазик, право, банкарство, новинарство, медицина
 - викенд-курсеви за комуникација и граматика
 - курсеви „еден на еден“ (индивидуална настава)
 - курсеви за јазична подготовка на студенти од универзитетот Питсбург
 - курсеви за јазична подготовка (албански јазик) на студенти од Универзитетот на Југоисточна Европа (ЈИЕ)
 - курсеви за фирмии и институции (во Центарот или кај нив)
 - курсеви за подготовка за меѓународно признати испити
 - испити за проверка на познавање на странски јазици
 - дебатни клубови во петок (Communication and Leadership) под раководство на професорка-

- та по английски јазик М-р Марија Кусевска)
- на забави за слушателите: Германска, Италијанска, Англиска, Француска вечер
 - библиотека за потребите на слушателите на курсевите во Центарот и со грижа за постојано обновување на нејзиниот фонд
 - превоз на ученици од отдалечените делови на градот до Центарот
 - престој на ученици на летни курсеви во Велика Британија
 - работилници и семинари во Центарот и надвор од него со цел да се обезбеди постојано усвршување на наставниот кадар
-
- со испраќање на професори на семинари, конференции и конгреси во странство
 - со активна соработка со институции од сферата на образоването и информациите (катедрите за странски јазици при Филолошкиот факултет во Скопје, Бирото за унапредување на образоването, Британскиот Совет, Германската Амбасада, Гете Институтот, Германската читална при Универзитетската библиотека Скопје, Француски Културен Центар, UNICEF, Институт Отворено Општество, Амбасадата на САД, Белика Британија, Австрија, Франција, Швајцарија, Италија и други)
 - со ангажирање во проекти на Британскиот Совет („Драма во наставата“, „Време за приказни“)
 - со активно учество во

На час по германски јазик

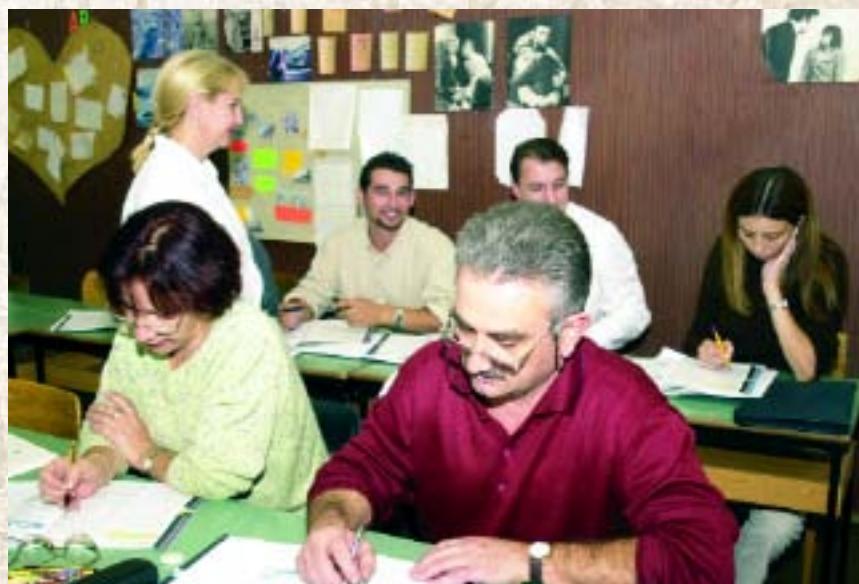
основањето на нови здруженија: ELTAM, MAQS

- со учество на Саемот за доживотно образование (2002, 2003...)
- со учество на Саемот за високо образование (2004...)

Ке продолжиме да го работиме сето она што се докажало како несомнен квалитет. Како соосновач на MAQS Центарот решително работи на остварување на една од основните цели на оваа асоцијација: воспоставување и почитување на стандарди за квалитет во училиштата во кои се изведува настава по странски јазици. Ова е темелот врз кој ќе ја градиме визијата за нашиот натамошен развој. На нашата веб страница (www.csj-skopje.com) јавнос-

Од забавата за слушателите на ЦСЈ во дискотеката „Процес“ по повод педесетгодишниот јубилеј

Англиски за возрасни

та може да се информира за сите редовни услуги што ги нуди Центарот и за новите проекти.

Учењето во Центарот претставува споделена одговорност меѓу учениците и наставникот. Наставникот јасно им демонстрира на учениците **што** прави и **зашто** го прави тоа. На тој начин учениците можат наученото веднаш да го применат на часот, а истовремено се оспособени да продолжат со процесот на учење и надвор од училиницата. Основната компонента на нашите часови е да научиме да учиме.

Една стара кинеска поговорка вели:

*Жажи ми - ќе заборавам
Покажи ми - можееби ќе запомнам
Вклучи ме - ќе разберам*

Флексибилност во наставата е да се проба нешто различно ако она што се работи во одреден момент не функционира добро и не нè води онаму каде што сакаме. Ние во Центарот користиме најразлични методи, техники и вештини. Секогаш испробуваме нешто ново, нешто различно, постојано и упорно, сè додека не дојдеме до целта.

На Саемот за доживотно образование (октомври 2003)

Xармонија во комуникацијата ученик - ученик, ученик-наставник, наставник-наставник настojуваме да постигнеме со целосно почитување на секој поединец, со отвореност и подготвеност да се покаже човечкото во секој од нас, со давање безусловна поддршка на секој што е подготвен да научи нешто ново и со емпатија за внатрешниот свет на секој поединечно.

На тој начин сите заедно стануваме поодговорни кон процесот на учењето, поподготвени да решаваме проблеми, покреативни и со поголема самопочит.

Целта на сите вработени во Центарот е да трансформира желби во конкретни остварувања.

"Пепелашка" во изведба на децата од курсот по английски јазик

"Љубов во шумата" во изведба на децата од курсот по француски јазик (од претставата по повод 50годишниот јубилеј)

Секој што ќе се впушти во авантурата да научи странски јазик, во Центарот ќе наиде на пријатна и позитивна атмосфера за учење, на висок професионализам и поддршка што кaj него ќе создаде чувство на задоволство и успешност.

Часовите по странски јазици кај нас се пријатно искуство што долго се памети зашто тута се остварува целта за која сме дошле и уште повеќе од тоа... Секој си заминува со пошироки видици за светот околу себе, потолерантен за разликите меѓу луѓето и културите и посреќен зашто нашол на многу човечки сличности што зближуваат.

Чагорот од *Вавилонската Кула може да се слушне секојдневно во Центарот за странски јазици - Скопје. И нема да се случи оваа градба да се сруши зашто овде секој сидар и секој мајстор е важен(и ученикот со својот внатрешен свет и лично искуство и наставникот со своите „градежни искуства и вештини“) Овде се зборуваат различни јазици за да се воспостави комуникација со светот.

*Вавилонската Кула, според едно предание била храм на вавилонскиот бог Небо – бог на мудроста и писмото, според друго предание – симбол на човечката желба да ги достигне звездите, да ја возобнови скршената Оска што некогаш ги поврзувала Небото и Земјата (Axis Mundi). Една еврејска легенда од Талмудот пак вели дека мајсторите што ја граделе Вавилонската Кула, го навлекле гневот на Бога зашто во една прилика не обрнale внимание на смртта на еден од сидарите кој паднал од голема висина, а другпат се возбудиле кога им се поместил еден камен во градбата, што довело до рушење на еден сид. Казната за ваквото отсуство на човеколубие била, појавата на меѓусебно неразбираливи јазици како пречка мајсторите успешно да ја довршат изградбата на Кулата.

ЦДЈ е училиште за јазици, но и место за запознавање со друштвите култури. Прабаат починаа да ѝ издаваат во 1975/76 на курсот за анимски јазик, како средношколка. Се сеќаваат дека бевме воодушевени што наставата се изведуваше на начин сосема различен од оној на кој бевме едукнати. Посебно ѝ издаваат дружеството мешавини и професорите, што многу помагаа за полесно учење и ослободување во икономијата на етрански јазик. Која ја завршила едукција креела по анимски јазик, половина трета продолжи со француски јазик. Чентарот едноставно беше етапата дел од нашиот живот.

Одјам дека тој ѝ заслужува своеот реноме и одбирајќи училиште за местото дејствуваат и одјавајќи Чентарот за етрански јазици.

Кети Едровска, психолог

Мене и колегите мое се нејзино брзувачко прекрасни моменти со Чентарот за етрански јазици. Изучувањето на друг јазик за настава едноставува здобивање на илјадници нови пријатели, збогнување на францишите на животниот простор и проширување на умствиот до бесконечност. Всушинско задоволство и среќа. Толема благодарност до моите професорки, до оние што ми ги даваат денци и до што што ќе ја дочекаат моите бици.

Дарко Марковик, ДАР-МАР

Априлиили-и-и !!!

Шегата има особено значење во процесот на учењето. Таа го намалува стресот од „сериозното учење“.

Учењето е навистина сериозна работа и токму заради тоа е многу важно да ѝ се смееме на таа „сериозност“, да се забавуваме и да уживаме. Ние веруваме дека луѓето најдобро учат кога притоа и се забавуваат.

Кога сме кај шегата, ја знаете ли онаа за глувчицата и нејзините глувчиња?

Маскенбал

Неколку мали *илубчиња* весело си *шотскокнубале* и *цивкале*, а мајка им со
дудно ово јо следела секое нивно движење. Одеднаш *илубчињата* занемеле и
шреешанале со веселата шира. Толема ирна сенка се деше највила брз нив .
Кутириште мали *илубчиње* и *шотскренале* туцињата и *што* ќе видат: еден
ојрошен, ирни мачор со *шотлед* како да вели: - Време е за ручек!

Мајката *илубчиња* за ми се *нашла* меѓу *евоштите* рожди и *старашиоти* мачор.
Тлегајќи му *шрафо* в очи *илубчињата* *гласно* залајала: -Ab,ab,ab,ab,ab!!!
Е вакво нешто мачорот не очекувал. Се сфрштел на *шесташти* и со *шодбуштакана*
оташка си заминал.

Појаш *илубчињата* и *шотледната* *евошта* *илубчиња* и со сериозен *глас* им
рекла: - Есте *шака* мили мои. Ова нека ви биде легација. *Не можте никојаш*
да ја шотскиенубате *важността* на *странскиште* *јазици*.

Good bye , Au revoir , Aufwiedersehen ... (завршна сцена од приредбата по повод 50 години Центар за странски јазици)

50 YEARS OF THE CENTRE FOR FOREIGN LANGUAGES

The beginnings of the Centre for Foreign Languages go back to 1954 when the Education Council of the Republic of Macedonia founded the English Language Course, financially supported by the MSA (Mutual Security Agency) and the FOA (Fund of America). The Course was aimed at bringing Macedonian ambassadors and other national representatives working abroad to a basic level of communication in English. In time, new language courses, French (1957) and German (1959) were introduced and many new students from different professions started attending the courses. This inevitably led to formation of the Centre for Foreign Languages, in January 1965. The main objectives of this new institution were to organise foreign language courses to meet the needs of the country's capital as well as the rest of the country; to implement the latest material and methodologies; to provide on-going training and development for its teachers and to set examinations for foreign language acquisition.

As of 1966 the Centre for Foreign Languages set out its first young-learner English and French language courses for 9 and 10-year olds.

Some 1300 young students attended courses at the Centre in 1979, the year of its 25th anniversary.

In 1974 the Centre started preparing and publishing its own course books for children and adult. As a result, a number of English and Macedonian language instruction and course books were published over the period 1974 to 1987.

Later, in 1989, the first French kindergarten was established

Летен курс за ученици во Хејстингс, Велика Британија, 1997

and supported by the French Embassy in Skopje. The introduction of internationally recognised certificates from the University of Cambridge and the Goethe Institute in 1990 was also one of the most significant innovations. On average 93% of our candidates successfully complete these examinations. During its 50 years of existence the Centre for Foreign Languages has received numerous awards and accolades for its work both nationally and internationally.

Today the Centre for Foreign Languages organises:

- one and two-semester courses at different levels in many languages;
- specialist courses in business, law, banking, journalism and medicine;
- weekend courses in grammar and communication skills;
- tutorial courses;
- post-graduate courses for Public Administration (University of Pittsburgh);
- Albanian language courses for the students of the University of South Eastern Europe;
- tailored in-house courses for companies;
- preparatory courses for international examinations;
- language acquisition certificates;
- debating clubs to improve communication and leadership;
- library for students;
- summer courses in Great Britain;
- teacher development workshops and seminars;

На заминување...
Летен курс во Оксфорд, 2004

- teacher participation in international workshops, seminars and conferences;
- active cooperation with a number of educational and other institutions: the Foreign Languages Department at the Faculty of Philology in Skopje, the Institute for the Development of Education, the British Council, the Goethe Institute, UNICEF and the Embassies of the USA, Great Britain, Germany, Austria, Switzerland, France and Italy.

The Centre for Foreign Languages takes an active part in the establishment of new associations, such as ELTAM (English Language Teachers Association of Macedonia) and MAQS (Macedonian Association for Quality Language Services). It participated in the *Lifelong Learning Fair 2003 and 2004* and at the *High Education Fair 2004*.

As a co-founder of MAQS, it contributes to the establishment of and respect for quality standards in all foreign language schools throughout Macedonia. One of the basic aims of our school is to teach our students how to learn. In this respect, we follow the old Chinese maxim:

Tell me – I'll forget

Show me – I might remember

Involve me – I'll understand.

Our teachers always try to establish friendly and sincere relationships with their students, as well as among the students. We teach them to appreciate foreign cultures and languages, to tolerate the differences between people, to acknowledge individual opinions when working in groups and to express human emotions more readily and openly. We support everyone who accepts the challenge of learning while maintaining respect and empathy for the sensibilities of each individual student. These are the foundations upon which we build the vision of our future development.

**Во текот на педесетгодишното постоење на
Центарот во него работеле:**

Директори

Милош Шуковиќ
Трајко Атанасов
Мирослава Ралева
Олга Тројачанец

Професори

Лили Чоланческа
*Соња Колишевска
Мариола Џунио
Милош Недељковиќ
Иванка Јовановиќ
Јелена Радивојевиќ
*Анка Ѓурчинова
* Душанка Вељик
Злата Манговска
Елена Мишиќ
Вера Јанчевска
Ема Стефанова
*Виолета Свонсон
* Пандора Зојчевска

*Хариклија Трандафиловска
Нада Прошева
Добрила Ивковиќ
Стефан Симовски
Мая Трифуновска
Петрија Трандафиловска
Јасмина Никуљска
Снежана Георгиевска
Марија Манџурова
* Билјана Грујоска -Трајковска
Тања Урошевиќ
Соња Трајкова
Билјана Ангова
* Љиљана Калиник-Ордева
Мери Мемедовска
* Марија Маџар
Вера Хациева
* Елени Бужаровска
Елена Ралева
* Емилија Георгиева
Благојка Јаконова
* Клаудија Јорданова
Августина Гулеска
* Блага Талевска
Нина Нака
* Лилјана Стевановиќ-Анческа
Трпе Радевски

30 години ЦСЈ

* Евица Конечни

Милица Стојкова

* Нада Гогова

Миодраг Лега

* Олга Воиновска

Пилар Мартинез

* Марија Јанева

Дафина Николовска

* Љупчо Стефановски

Силвана Јадровска

* Зоран Анчевски

Надежда Вавриновиќ

* Радица Никодиновска

Лидија Станкова

Снежана Шољаковска

Марија Димитрова

* Лилјана Митковска

Оливера Трајковска

Александра Кртева

Букурија Трпчевска

Софija Митрева

Сузана Андреевска-Велинова

Соња Јанковска

Маријана Маринковиќ

* професори кои по Центарот работеле или сè уште работат на факултетите при Универзитетот Св. Кирил и Методиј

Административно-технички и помошен персонал

Зорица Кик, Благоја Димитровски, Драган

Јовановски, Атанас Стојановски, Вера

Иванова, Благоја Спасиќ, Ѓорѓи

Трајановски, Киро Јосифовски, Слободан

Цветковиќ, Султана Пиперкова, Добри

Манев, Емил Анастасов, Мара Анастасова,

Гулфидан Зиберова, Бајрамша Абдулова,

Наџие Демирова, Јован Тодоровски,

Ксенија Николовска, Драган Милинковиќ,

Гулфидан Шайн, Марија Николова,

Лилјана Манакова

Свечености по повод заминување во пензија

**Денес во Центарот за странски јазици работат
30 вработени во наставата, административно-
техничкиот и помошниот сектор.**

Директорка

Виолета Руси

Професори

Костадинка Бошковска
Аница Поп - Трајкова
Ленче Чадловска (Директорка за наста-
ва)
Виолета Кузманова-Колева
Мери Низамова
Марија Кусевска (Директорка за наста-
ва)
Анка Карапанчева
Анета Стојановска
Билјана Дамчевска
Весна Симоновска - Зафировска
Елеонора Корженска
Елизабета Николова-Величковска
Благородна Богоеска-Анчевска
Љупчо Алексовски

Фанија Смичковска

Весна Карбевска

Сузана Локвенец

Сузана Миладинова

Татјана Николовска

Валерија Сидоренко

Јасмина Ивановска

Василија Миовска

Соработници во наставата

Радица Никодиновска
Евгенија Цифорова
Авета Вејсели
Анета Дучевска
Катарина Мандариќ
Емилија Илиќ
Зорица Трајкова
Елени Бужаровска
Василка Хаџи-Мицева
Александра Стеваноска
Анета Карпузова
Бисера Ивановска
Оливера Ристовска
Љубица Војдановска
Зорица Теофилова
Нада Грујоска

Елена Ончевска

Елена Мангова

Румена Бужаровска

Административно-технички

и помошен персонал

Гајта Буџевска, Виолета Спасова

Крсто Трајковски, Верка Нацева

Доста Јовановска, Мукадет Илијаз

Весна Јаневска

50 години ЦСЈ

ЦЕНТАР ЗА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ

Орце Николов 155а

1000 Скопје

Тел./факс.

306 77 88

306 31 38

www.csj-skopje.com

e-mail: info@csj-skopje.com

издавач
Центар за странски јазици

за издавачот
Виолета Руси

редакција
Центар за странски јазици

дизајн
Ладислав Цветковски

подготовка и печат
Скенпоинт

Publisher
Centre for Foreign Languages

Editor-in-Chief
Violeta Rusi

Editorial
Centre for Foreign Languages

Design
Ladislav Cvetkovski

Pre-press and print
Skenpoint

ГРУППА СТРОИТЕЛЬСТВА

СТАРИЙ ДОМ ПОДІЛСЬКА НЕДВІДОВСТЬ

ПОСТАНОВЛЕННЯ ВЛАСНИКАМ

І ПОСТАНОВЛЕННЯ ВЛАСНИКАМ